

SỞ GIÁO DỤC VÀ ĐÀO TẠO NGHỆ AN
TRƯỜNG THPT NGUYỄN DUY TRINH

SÁNG KIẾN KINH NGHIỆM

Đề tài:

**MỘT SỐ GIẢI PHÁP PHÁT TRIỂN NĂNG LỰC TỰ QUẢN CỦA
HỌC SINH TRUNG HỌC PHỔ THÔNG**

Người viết: Vũ Thị Tuệ

Tổ Toán - Tin

Năm học 2021 - 2022

LỜI CẢM ƠN

Đề tài “**Một số giải pháp phát triển năng lực tự quản của học sinh THPT**” được thực hiện nhằm làm tài liệu tham khảo cho giáo viên, đặc biệt là giáo viên chủ nhiệm để giúp các em học sinh đi vào nề nếp hơn, ý thức tự giác, tự quản cao hơn và giúp các em phát triển theo hướng tích cực hơn trong cuộc sống.

Trong quá trình thực hiện đề tài này, tôi đã nhận được sự quan tâm giúp đỡ của Ban Giám hiệu trường Trung học Phổ thông Nguyễn Duy Trinh, các đồng chí, đồng nghiệp trong nhà trường. Bên cạnh đó, sự ủng hộ, hợp tác tích cực của các em học sinh lớp A1 khóa học 2015-2018, lớp A khóa học 2018-2021, lớp T năm học 2021-2022 cũng là nguồn động lực quan trọng và là mục tiêu trên hết của đề tài này.

Nhân dịp này, tôi xin trân trọng cảm ơn Ban giám hiệu Trường THPT Nguyễn Duy Trinh, các thầy cô giáo và các em học sinh thân yêu đã hỗ trợ, động viên và ủng hộ tôi thực hiện đề tài này. Do thời gian thực hiện ngắn và trình độ còn hạn chế nên chắc không tránh khỏi thiếu sót. Rất mong tiếp tục nhận được ý kiến đóng góp nhằm bổ sung hoàn thiện đề tài.

Tác giả: **Vũ Thị Tuệ**

MỤC LỤC

LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH SÁCH CÁC TỪ VIẾT TẮT.....	v
DANH SÁCH CÁC HÌNH ẢNH	v
PHẦN I: MỞ ĐẦU	vi
1. Lý do chọn đề tài	1
2. Mục đích, nhiệm vụ nghiên cứu.....	2
2.1. Mục đích.....	2
2.2. Nhiệm vụ	2
3. Đối tượng, phạm vi nghiên cứu.....	2
4. Phương pháp nghiên cứu.....	2
5. Kế hoạch nghiên cứu.....	2
PHẦN II: NỘI DUNG	3
Chương I. Cơ sở lý luận và thực tiễn của đề tài	3
1. Cơ sở lý luận	3
1.1. Vị trí của giáo viên chủ nhiệm lớp.....	3
1.2. Chức năng của giáo viên chủ nhiệm lớp.....	4
1.3. Những phẩm chất chủ yếu của giáo viên chủ nhiệm	4
1.4. Những năng lực sư phạm cần thiết đối với giáo viên chủ nhiệm	5
2. Cơ sở thực tiễn.....	5
3. Nguyên nhân	6
Chương II. Biện pháp thực hiện và kết quả đạt được	7
1. Lựa chọn, bồi dưỡng Ban cán sự lớp.....	7
1.1. Cơ cấu bộ máy tự quản.....	7
1.2. Kỹ năng xây dựng và bồi dưỡng đội tự quản lớp	10
1.2.1 Kỹ năng lựa chọn	10
1.2.2. Kỹ năng thiết kế công việc.....	11
1.2.3. Kỹ năng bồi dưỡng.....	12
1.2.4. Kỹ năng kiểm tra và đánh giá.....	13

2. Tổ chức tự quản tốt trong giờ chào cờ đầu tuần.....	14
3. Tổ chức tự quản tốt trong tiết Sinh hoạt lớp	15
4. Tổ chức tốt lớp tự quản trong học tập	19
5. Tổ chức tốt lớp tự quản trong hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp	21
5.1. Hoạt động xã hội.....	23
5.2. Hoạt động tiếp cận khoa học (tự nhiên, xã hội, kỹ thuật và hướng nghiệp) ...	26
5.3. Hoạt động văn hoá nghệ thuật và thẩm mỹ	27
5.4. Hoạt động vui khoẻ và giải trí	30
5.5. Hoạt động lao động công ích	33
6. Kết quả đạt được	34
6.1. Về phía giáo viên.....	34
6.2. Về phía học sinh và gia đình	35
PHẦN III: KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ	37
1. Ý nghĩa của đề tài và bài học kinh nghiệm	37
2. Kiến nghị	37
3. Kết luận	38
TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	40

DANH SÁCH CÁC TỪ VIẾT TẮT

BT	Bí thư chi đoàn
LP	Lớp phó
LT	Lớp trưởng
PPGD	Phương pháp giáo dục
THPT	Trung học phổ thông
TT	Tổ trưởng
BGH	Ban giám hiệu

DANH SÁCH CÁC HÌNH ẢNH

Hình 1: Sơ đồ Cơ cấu Ban cán sự lớp.....	7
Hình 2: Sơ đồ bố trí chỗ ngồi lớp học.....	9
Hình 3: Ảnh chụp với em Phạm Văn Long lớp trưởng 3 năm của lớp A.....	11
Hình 4: Ảnh một tiết sinh hoạt lồng chủ đề tự chọn của lớp 12A.....	18
Hình 5: Ảnh một tiết sinh hoạt lồng chủ đề tự chọn của lớp 12A.....	18
Hình 6: Ảnh một tiết sinh hoạt lồng chủ đề tự chọn của lớp 12A.....	19
Hình 7: Ảnh chụp khi giáo viên là F0 không thể đến trường.....	20
phải dạy online và lớp học tương tác với cô giáo qua lms	20
Hình 8: Ảnh giúp nhau làm bài tập trước khi vào học.....	20
Hình 9: Ảnh Giáo viên chủ nhiệm cùng ban giám hiệu nhà trường trao quà cho em Thái Thị Thùy Linh.....	23
Hình 10: Ảnh Giáo viên chủ nhiệm cùng hội phụ huynh trao quà khuyến học cho em Nguyễn Thị Thảo	24
Hình 11: Giáo viên chủ nhiệm cùng hội phụ huynh trao quà khuyến học cho em Nguyễn Sỹ Quỳnh.....	25
Hình 12: Giáo viên chủ nhiệm cùng HPH trao quà cho em Nguyễn Thị Hồng.....	25
Hình 13: Giáo viên chủ nhiệm cùng hội phụ huynh trao quà khuyến học cho em Nguyễn Thị Khánh Đông	26
Hình 14: Học sinh lớp 12A chụp ảnh cùng các thầy cô giáo sau khi tham gia hội thi tuyên truyền tiết kiệm năng lượng trong trường học	27
Hình 15: Học sinh lớp 12A tham gia văn nghệ chào mừng ngày nhà giáo Việt Nam 2020	28
Hình 16: Giáo viên chủ nhiệm và cô hiệu trưởng Hoàng Thị Kim Liên chụp ảnh cùng đội văn nghệ lớp 10T sau khi biểu diễn chào mừng ngày nhà giáo Việt Nam 2021	28
Hình 17: Giáo viên chủ nhiệm chụp ảnh cùng hội phụ huynh và học sinh lớp 11A trong buổi ngoại khóa tìm hiểu về các vùng miền của Nghệ An.....	29
Hình 18: Giáo viên chủ nhiệm chụp ảnh cùng ban giám hiệu nhà trường, hội phụ huynh, các thầy cô giáo bộ môn và đội tuyển học sinh giỏi tỉnh lớp 11A trong buổi tham quan di tích lịch sử của Nghệ An trước khi tham dự kỳ thi HSG tỉnh năm học 2016-2017	29
Hình 19: Học sinh lớp 11A1 tham gia cuộc thi Rung Chuông Vàng trong trường học năm học 2016-2017	30

Hình 20: Học sinh lớp 10A tham gia cuộc thi nấu cơm dịp 26/3 trong trường học năm học 2018-2019	31
Hình 21: Học sinh lớp 10A tham gia kéo co nhân dịp 26/3 năm học 2018-2019.....	31
Hình 22: Học sinh lớp 10A tham gia kéo co nhân dịp 26/3 năm học 2018-2019.....	32
Hình 23: Học sinh lớp 12A hoạt động thể thao sau buổi ôn thi tại sân bóng trường.....	32
Hình 24: Học sinh lớp 10T lao động dọn dẹp nhà đa chức năng nhà trường	33
Hình 25: Học sinh lớp 11A lao động dọn dẹp phòng học chuẩn bị vào năm học mới	33
Hình 26: Học sinh lớp 10T lao động dọn dẹp phòng thực hành chuẩn bị vào năm học mới	34
Hình 27: Học sinh lớp 11A liên hoan cùng các thầy cô giáo sau khi đạt kết quả cao sau kỳ thi học sinh giỏi cấp tỉnh năm học 2016-2017.....	35
Hình 28: Giáo viên chủ nhiệm cùng các giáo viên bộ môn chụp ảnh cùng học sinh lớp 12A trong lễ kết nạp đảng viên năm học 2020-2021.....	36

PHẦN I: MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài

Đất nước ta đang trên đà đổi mới và hướng tới mục tiêu phát triển bền vững. Bởi vậy, Đảng và Nhà nước đang đặc biệt chú trọng tới sự phát triển của giáo dục và một trong những nhiệm vụ cơ bản của giáo dục hiện nay là hình thành và phát triển nhân cách cho học sinh một cách toàn diện. Vậy làm thế nào để nâng cao hiệu quả giáo dục toàn diện? Tôi thiết nghĩ, khâu quan trọng là vấn đề giáo dục ý thức tự quản cho học sinh ngay từ khi vào lớp 10 ở trường THPT.

Thứ nhất, đối với học sinh THPT lứa tuổi đang và muốn tự khẳng định mình trước mọi người, lứa tuổi mà ở đó đặc điểm sinh lý khá phát triển, trí tuệ biến đổi cả về chất và lượng. Các em biết quan sát nhạy bén và cảm nhận tinh tế, tư duy trừu tượng ở mức cao nhưng lại rất dễ thay đổi tính nết, dễ sa ngã và bị lôi kéo.

Thứ hai, trong thời đại 4.0 hiện nay, học sinh THPT cần được trau dồi tư tưởng vững vàng, có nghị lực vượt khó trong học tập và đời sống, bản thân các em không thể là những con người thụ động, ngoan ngoãn, chỉ biết vâng lời rập khuôn một cách máy móc mà thực sự phải biết làm chủ bản thân, ý thức được việc mình làm, làm việc chủ động, sáng tạo để có hiệu quả phù hợp nhất với lợi ích của cộng đồng. Để làm được điều đó chúng ta phải tạo ra cơ hội để các em tập duyệt, rèn luyện tính tự giác, tự quản, năng động, tự sáng tạo ngay từ khi đang ngồi trên ghế nhà trường, tránh trường hợp nảy sinh tâm lý ỷ lại, thụ động.

Thứ ba, thực chất của việc giáo dục ý thức tự quản của học sinh là quá trình từng bước chuyển hóa tâm huyết, nhiệt tình của thầy cô thành ý thức tự giác đầy trách nhiệm và hứng thú của học sinh biến lớp học của những cá nhân thành tập thể học sinh biết tự quản. Trong chuyên môn, chúng ta đang sôi nổi thực hiện PPGD tích cực, lấy học trò làm trung tâm, thì trong công tác chủ nhiệm chúng ta không thể để tồn tại mãi cách giáo dục thụ động, máy móc: thầy là trung tâm của tất cả, còn trò cứ mãi mãi thụ động.

Chính vì vậy, phải đổi mới, phải thực sự lấy học trò làm trung tâm, không chỉ trong chuyên môn mà cả trong công tác chủ nhiệm. Phải biến quá trình giáo dục thành tự giáo dục, tự ý thức, tự quản lấy chính mình, tổ, lớp mình. Chỉ có như thế nhân cách học sinh mới được xác lập bền vững. Chất lượng giáo dục của chúng ta mới không bị tụt hậu, mới sánh ngang tầm các nước trong khu vực, mới đáp ứng được những yêu cầu ngày càng cao của cuộc sống hiện đại.

Từ thực trạng nêu trên, tôi chọn đề tài “**Một số giải pháp phát triển năng lực tự quản của học sinh THPT**” để giúp các em đi vào nề nếp hơn, ý thức tự giác, tự quản cao hơn và giúp các em phát triển theo hướng tích cực hơn.

2. Mục đích, nhiệm vụ nghiên cứu

2.1. Mục đích

Trên cơ sở nghiên cứu lý luận và thực trạng vai trò, nhiệm vụ của giáo viên chủ nhiệm lớp đối với công tác giáo dục học sinh để đề ra những giải pháp hợp lý nhằm phát huy tính tự quản của học sinh ở trường THPT.

2.2. Nhiệm vụ

- Tạo nên sự đồng thuận, thân thiện giữa giáo viên chủ nhiệm, cha mẹ học sinh và các em học sinh.

- Đề ra những giải pháp hiệu quả và cụ thể việc áp dụng nhằm nâng cao ý thức tự quản cho học sinh THPT.

3. Đối tượng, phạm vi nghiên cứu

Học sinh trường THPT Nguyễn Duy Trinh

4. Phương pháp nghiên cứu

Để giải quyết nhiệm vụ của đề tài, chúng tôi đã sử dụng các phương pháp nghiên cứu sau đây:

- Phương pháp nghiên cứu lý luận;
- Phương pháp điều tra;
- Phương pháp phân tích số liệu;
- Phương pháp tổng kết kinh nghiệm;
- Phương pháp thử nghiệm.

5. Kế hoạch nghiên cứu

Đề tài được thực hiện từ tháng 3 năm học 2021 đến tháng 4 năm học 2022.

PHẦN II: NỘI DUNG

Chương I. Cơ sở lý luận và thực tiễn của đề tài

1. Cơ sở lý luận

- Xây dựng tập thể lớp vững mạnh là yêu cầu giáo dục bắt buộc của tất cả các trường trung học phổ thông, đó cũng là nhiệm vụ quan trọng của giáo viên chủ nhiệm. Một tập thể lớp vững mạnh sẽ là động lực thúc đẩy mọi hoạt động khác nhất là hoạt động học tập của nhà trường. Bên cạnh đó khi giáo viên làm tốt công tác chủ nhiệm và có phương pháp tốt thì sẽ tạo điều kiện và có thời gian để bồi dưỡng và hoàn thành tốt chuyên môn của mình.

- Trong những năm gần đây cùng với việc thay đổi sách giáo khoa cũ bằng sách giáo khoa mới, việc thay đổi một số phương pháp trong dạy học là rất cần thiết. Song song với việc đổi mới ấy, việc quản lý giáo dục học sinh cũng rất quan trọng, đặc biệt vai trò của giáo viên chủ nhiệm trong công tác giáo dục học sinh. Chúng ta phải biến quá trình giáo dục thành tự giáo dục, tự ý thức, tự quản lý chính mình, tổ và lớp của mình thì chất lượng giáo dục mới bền vững, không bị tụt hậu, đáp ứng được yêu cầu ngày càng cao của cuộc sống hiện đại.

- Để làm tốt công tác chủ nhiệm trước hết giáo viên chủ nhiệm phải nắm rõ nhiệm vụ của mình trong điều lệ trường phổ thông vì giáo viên chủ nhiệm có một vị trí quan trọng trong việc giáo dục tư tưởng, ý thức đạo đức học sinh, tạo điểm nhấn góp một phần trong phong trào xây dựng trường học thân thiện học sinh tích cực. Do đó, giáo viên chủ nhiệm là một trong những nhân tố thúc đẩy sự hình thành nhân cách của học sinh, mang lại một phần kết quả rèn luyện đạo đức, học tập của các em.

- Học sinh THPT trong độ tuổi mới lớn, rất thích hoạt động, ham hiểu biết, muốn thể hiện mình. Các em không chỉ ước ao khám phá bí mật thế giới xung quanh, mà còn muốn khám phá chính bản thân mình. Hàng ngày, không em nào không nảy sinh ý thức muốn tự khẳng định mình, chứng tỏ mình, và cũng muốn tập thể công nhận mình. Xây dựng lớp học tự quản không những thoả mãn tâm lý này của các em mà còn tạo cho các em cơ hội để được trải nghiệm, chia sẻ và được nuôi dưỡng, rèn luyện, phát triển theo hướng tích cực.

1.1. Vị trí của giáo viên chủ nhiệm lớp

Ở trường THPT, trong mỗi lớp học đều có một giáo viên chủ nhiệm lớp. Giáo viên chủ nhiệm lớp là người được BGH bổ nhiệm, chịu trách nhiệm quản lý công tác giáo dục và đào tạo học sinh ở lớp mình phụ trách, là người chịu toàn bộ trách nhiệm trước BGH và nhà trường về mọi vấn đề thuộc lớp mình.

- Giáo viên chủ nhiệm là thay mặt hiệu trưởng, hội đồng nhà trường và cha mẹ học sinh quản lý toàn diện học sinh lớp mình phụ trách. Điều này đòi hỏi giáo viên chủ nhiệm vừa quản lý tập thể học sinh, vừa quan tâm đến từng cá nhân trong lớp về mọi phương diện: Tư tưởng, học tập, tu dưỡng, lao động và sinh hoạt tập thể.

- Giáo viên chủ nhiệm lớp là người lãnh đạo, tổ chức, điều hành, kiểm tra mọi hoạt động và các mối quan hệ ứng xử thuộc lớp mình phụ trách theo đúng chương trình và kế hoạch của nhà trường.

- Giáo viên chủ nhiệm là nhân vật chủ đạo để hình thành nhân cách cho từng học sinh trong tập thể lớp.

- Giáo viên chủ nhiệm lớp là cầu nối là nhân vật trung gian thiết lập các mối quan hệ hai chiều: Nhà trường - tập thể học sinh, tập thể học sinh - xã hội. Như vậy, một mặt giáo viên chủ nhiệm lớp vừa là đại diện cho nhà trường để giáo dục học sinh, vừa đại diện cho tập thể học sinh để liên lạc với nhà trường. Mặt khác giáo viên chủ nhiệm phải làm cho quan hệ giữa tập thể học sinh với xã hội trở nên gắn bó hơn.

1.2. Chức năng của giáo viên chủ nhiệm lớp

- Giáo viên chủ nhiệm là người xây dựng, tổ chức tập thể lớp mình thành đơn vị vững mạnh, đoàn kết.

- Giáo viên chủ nhiệm tổ chức điều khiển, lãnh đạo các hoạt động giáo dục của tập thể lớp nhằm nâng cao chất lượng giáo dục toàn diện. Việc này thể hiện trong việc hình thành bộ máy tự quản của lớp, phân công trách nhiệm cho từng cá nhân, các tổ, nhóm đồng thời tổ chức thực hiện các hoạt động theo kế hoạch giáo dục đã xây dựng hàng năm.

- Giáo viên chủ nhiệm luôn là người giữ vai trò chủ đạo trong việc phối hợp các lực lượng giáo dục, thiết lập và phát triển các mối quan hệ với các lực lượng giáo dục trong và ngoài nhà trường để giáo dục học sinh.

- Giáo viên chủ nhiệm luôn là cố vấn đắc lực cho các tổ chức đoàn thể của học sinh trong lớp, cụ thể giáo viên chủ nhiệm sẽ tham mưu cho Chi Đoàn thanh niên của lớp lập kế hoạch hoạt động, chọn ra ban chấp hành chi đoàn, tổ chức các nội dung hoạt động và phối hợp với ban cán sự lớp xây dựng tập thể, đem lại hiệu quả giáo dục tốt nhất.

1.3. Những phẩm chất chủ yếu của giáo viên chủ nhiệm

- Giáo viên chủ nhiệm phải có nhân cách toàn vẹn thể hiện qua việc nhận thức, có thái độ và hành vi cá nhân phù hợp với chuẩn mực xã hội và phát huy truyền thống đạo đức của dân tộc (hiếu học, tôn sư trọng đạo)

- Có lòng nhân ái, nhất là đối với học sinh, người già, trẻ em, người thiệt thòi bất hạnh...

- Yêu nghề, say sưa với công tác giáo dục.

- Có tinh thần trách nhiệm và lòng tự trọng cao, có lương tâm nghề nghiệp vững vàng.

- Khiêm tốn, cầu tiến, tích cực tự hoàn thiện không ngừng.

- Mẫu mực, trung thực trong cuộc sống.

1.4. Những năng lực sư phạm cần thiết đối với giáo viên chủ nhiệm

- Có tầm hiểu biết rộng về văn hoá chung.
- Có tri thức sâu sắc, hiện đại về môn học phụ trách ở lớp chủ nhiệm.
- Có khả năng sáng tạo trong công tác giáo dục, dạy học.
- Có khả năng thu thập, tích lũy tri thức, để ngày càng nâng cao hoặc mở rộng tầm hiểu biết của mình.
- Có khả năng kích hoạt, gây hào hứng nhằm khơi dậy sự hứng thú và động cơ học tập và rèn luyện đạo đức ở học sinh.
- Giáo viên chủ nhiệm cần tự trang bị cho mình nhiều thủ thuật lời cuốn đa dạng để khi cần có thể tung ra trước học sinh nhằm tạo sự gần gũi, thân mật giữa cô và trò, giữa trò với trò.
- Có sự thành thạo trong các kỹ năng sư phạm như:
 - + Giao tiếp sư phạm trước đám đông hay đối xử cá biệt.
 - + Biểu lộ và kiểm chế các cảm xúc, tình cảm khi cần thiết.
 - + Diễn đạt, trình bày các vấn đề có logic, tính truyền cảm có thuyết phục của một nhà giáo, tri thức khoa học liên môn, tri thức xã hội.
 - + Ứng xử các tình huống sư phạm.
 - + Lập kế hoạch, tổ chức, chỉ đạo các hoạt động trong công tác chủ nhiệm.

2. Cơ sở thực tiễn

- Hiện nay công tác chủ nhiệm mặc dù được chú ý đến nhưng chưa có phương pháp, nhiều giáo viên chỉ chú tâm vào bồi dưỡng chuyên môn mà xem nhẹ công tác chủ nhiệm.
- Giáo viên chủ nhiệm chưa thấy hết được vị trí và chức năng của mình.
- Các giáo viên chủ nhiệm chưa có phương pháp tối ưu, hoặc có dùng một số phương pháp trong công tác chủ nhiệm nhưng không hiệu quả nhất là đối với các giáo viên trẻ mới ra trường.
- Trong công tác chủ nhiệm chỉ chú tâm vào việc rèn luyện, không chú ý đến việc xây dựng tập thể lớp vững mạnh. Do vậy một số lớp mặt dù là lớp tiên tiến, được xếp thứ hạng cao trong trường nhưng lại không phải là một tập thể lớp vững mạnh, chưa phát huy hết vai trò của tập thể.

Thực tiễn hiện nay ở trường THPT Nguyễn Duy Trinh, công tác chủ nhiệm được BGH chú trọng và quan tâm, nhà trường đã thành lập riêng một nhóm giáo viên chủ nhiệm, để hàng tuần, hàng tháng sinh hoạt, và có thể họp đột xuất nếu cần thiết, mục đích là cùng nhau tháo gỡ khó khăn của lớp, chia sẻ kinh nghiệm, tạo nên sự dân chủ.

3. Nguyên nhân

- Học sinh đang ở lứa tuổi rất ưa hoạt động, ham hiểu biết, ham học hỏi tìm tòi nhưng cũng rất hiếu động, thích làm theo ý mình.

- Do tâm lý lứa tuổi nên nhiều học sinh còn e ngại khi tham gia các hoạt động tập thể, một số học sinh có tâm lý bỏ cuộc, một số em ở nhà được gia đình tạo tâm lý chỉ cần học thật tốt, mọi việc đã có bố mẹ lo nên khi sống trong tập thể lớp có nhiều khó khăn.

- Môi trường mới, các em cần sự quan tâm của giáo viên chủ nhiệm để giáo dục và hướng dẫn cho các em ý thức học tập và rèn luyện sẵn sàng vượt qua mọi khó khăn, thử thách, giáo dục cho các em ý thức xây dựng tập thể đoàn kết. Cần thời gian để giúp các em ở các lớp khác nhau hòa nhập cộng đồng trường học, tạo sự gắn kết cho một tập thể mới. Tuyên truyền cho các em hiểu biết về truyền thống của nhà trường, gương người tốt việc tốt của nhà trường để các em có tinh thần nỗ lực phấn đấu, làm tốt nhiệm vụ của người học sinh.

- Ban cán sự lớp chưa biết cách tổ chức tốt công tác tự quản, chưa biết cách phân công công việc cụ thể cho các thành viên trong tổ, trong lớp; chưa biết tự truy bài, giúp đỡ, hỗ trợ lẫn nhau trong học tập.

- Học sinh chưa biết tự quản ở những buổi chào cờ, những tiết sinh hoạt cuối tuần, các buổi lao động, ngoại khóa...

- Học sinh chưa biết tổ chức tốt một tiết sinh hoạt lớp.

Chương II. Biện pháp thực hiện và kết quả đạt được

1. Lựa chọn, bồi dưỡng Ban cán sự lớp

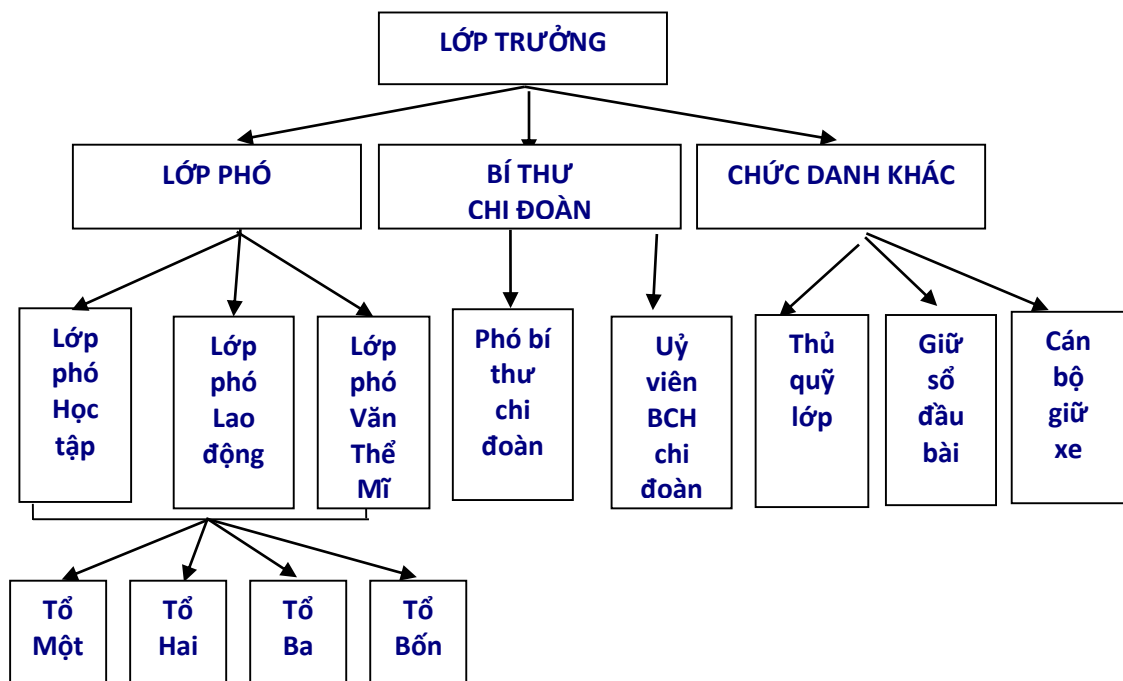
Làm thế nào tiêu tốn thời gian không nhiều mà lớp chủ nhiệm vẫn đạt chất lượng toàn diện, bền vững, đích thực. Một thực tế không thể phủ nhận: Hiện nay rất nhiều giáo viên đã phải đầu tư cho công tác chủ nhiệm một quỹ thời gian lớn gấp nhiều lần con số 4 tiết/ tuần mà nhà nước dành cho, tuy nhiên kết quả chẳng mấy khi được như ý. Họ băn khoăn, lo ngại không biết lấy thời gian đâu. Trong khi đó thời gian đối với giáo viên bây giờ là vô cùng hạn chế, chi phối cho rất nhiều công việc trong một ngày: dành cho việc soạn giáo án; soạn bài cải tiến phương pháp giảng dạy; thao giảng; làm đồ dùng dạy học; chấm bài kiểm tra...

Để giải quyết mâu thuẫn này, giáo viên chủ nhiệm chỉ có con đường ngắn nhất là phải xây dựng và duy trì thành công mô hình lớp tự quản. Vì vậy, việc chọn được đội ngũ cán sự lớp có năng lực, nhiệt tình cùng tầm ảnh hưởng lớn với tập thể, từ đó giao phó quyền hạn cho các em quản lý là một việc làm hết sức cần thiết. Để làm tốt việc này giáo viên chủ nhiệm phải thực hiện tốt các bước sau:

1.1. Cơ cấu bộ máy tự quản

Lớp trưởng -> Các lớp phó -> Bí thư chi đoàn -> Các chức danh khác -> Các tổ trưởng -> Các cán sự bộ môn

Bước 1: Thành lập sơ đồ cơ cấu ban cán sự lớp.

Hình 1: Sơ đồ Cơ cấu Ban cán sự lớp

Bước 2: Giao nhiệm vụ cụ thể:

- **Lớp trưởng:** Quản lý, điều hành toàn bộ các hoạt động của lớp dưới sự chỉ đạo của giáo viên chủ nhiệm, chủ trì các cuộc họp lớp, sinh hoạt lớp cuối tuần, báo cáo mọi hoạt động trực tiếp với giáo viên chủ nhiệm.

- **Lớp phó học tập:** Lên danh sách học sinh học tốt nhất cho từng bộ môn phân công phụ trách giúp đỡ bạn học yếu hơn, báo cáo việc học tập của học sinh trong lớp, duy trì truy bài 15 phút đầu giờ, sinh hoạt lớp cuối tuần.

- **Lớp phó lao động:** Đôn đốc vệ sinh, lao động của lớp, trực tuần, mang ghế tiết chào cờ, ngoại khóa,...

- **Học sinh phụ trách văn thể mỹ:** Phụ trách văn nghệ, giải trí, thể dục thể thao...

- **Thủ quỹ:** Thu các khoản tiền quỹ, mua sắm các đồ dùng của lớp, thăm hỏi.

- **Học sinh giữ sổ đầu bài:** Quản lý, giữ gìn sổ đầu bài buổi sáng, buổi chiều, ghi các mục: ngày, HS vắng, bỏ tiết, đi trễ, không chuẩn bị bài, tên bài dạy, tổng kết cuối tuần.

- **Cán bộ giữ xe:** Quản lý, theo dõi việc xếp xe của lớp, bàn giao xe cho bảo vệ hàng ngày, giúp đỡ các bạn xếp xe đúng quy định khi cần thiết.

- **Bốn tổ trưởng:** Theo dõi mọi hoạt động tổ mình và tổng kết lại cho lớp trưởng ngày thứ sáu, phân công trực nhật, trực tuần theo lịch.

- **Bí thư chi đoàn:** Nắm bắt tiếp thu những thông báo, chỉ thị của đoàn trường kịp thời triển khai cho chi đoàn mình thực hiện đầy đủ, sinh hoạt lớp cuối tuần.

Bước 3: Giáo viên chủ nhiệm lập sổ theo dõi và giao lại cho từng bộ phận:

Đặc trưng tâm lý học sinh THPT thể hiện rõ nhu cầu tự khẳng định mình, mong muốn có một chỗ đứng trong tập thể. Giáo viên chủ nhiệm chia nhỏ tạo nên một số chức danh trong lớp để qua đó học sinh được góp phần mình trong công việc chung.

- Việc đầu tiên là lập sơ đồ lớp học:

Căn cứ vào học lực của học sinh, chia đều số học sinh trung bình và yếu cho mỗi tổ và xen kẽ nhau.

Căn cứ vào tình trạng sức khỏe, các vấn đề về mắt, cao, thấp.... để xếp ngồi trước, ngồi sau.

Căn cứ vào nhiệm vụ của ban cán sự lớp, cán sự lớp phải có mặt rải khắp các tổ và ở vị trí để kiểm soát các thành viên của lớp.

Sau đây là sơ đồ trong 2 tuần đầu tháng 10 năm 2021 của lớp 10T mà tôi chủ nhiệm, chỗ ngồi sẽ thay đổi 2 tuần 1 lần để học sinh được ngồi ở nhiều vị trí khác nhau.

SƠ ĐỒ CHỖ NGỒI LỚP 10T (GVCN: VŨ THỊ TUỆ)

Thực hiện từ ngày: 11/10/2021

	THẢO HUYỀN	PHẠM TRANG	DŨNG (TTT2)	6	HIỀN	MAI LINH (TTT4)	TUẤN ANH	
PHƯƠNG THẢO	ANH HÀO	ANH THƯ	KHÁNH HUYỀN (LT)	5	LÊ TRANG	LÊ NA (LPVT)	PHẠM HUYỀN	
KHÁNH	BẢO NGỌC	CẨM LY	MỸ LINH (VT)	4	THANH HUYỀN	TRÀ GIANG	QUỐC HOÀNG	KHÁNH LINH (TTT3)
KIM CHI	HOÀNG ĐẠT	HUYỀN NHI	DUYÊN	3	THẢO NA	VIỆT	THÙY DUNG	
	HUY (BTCĐ)	DIỆU LINH	TRẦN HUYỀN (LPHT)	2	TRUNG	MỸ ANH	LAN PHƯƠNG	MINH HUYỀN
	TUẤN	TUỆ TÂM	THÙY LINH	1	PHI HÙNG (TTT1)	HUY ĐẠT	MINH THẢO	

Hình 2: Sơ đồ bố trí chỗ ngồi lớp học

Các học sinh hiểu động xếp ở những vị trí tập trung tầm nhìn của giáo viên (Bàn đầu, đầu bàn, đầu dãy) và hàng tuần sẽ đổi chỗ nếu các em có sự thay đổi tích cực tránh trường hợp để các em ngồi quá lâu ở vị trí đó sẽ sinh tâm lý tự ty về bản thân mình.

Do lớp có nhiều học sinh ở nhiều xã khác nhau vào thành một lớp nên việc xếp chỗ ngồi cũng cần cân nhắc vì nếu để học sinh một xã ngồi cùng với nhau thì sẽ hình thành các phe phái, gây mất đoàn kết trong lớp.

Khi lập bảng sơ đồ cần chú ý: Trong sơ đồ không chỉ nêu tên học sinh theo vị trí chỗ ngồi còn ghi kí hiệu cho chức năng, nhiệm vụ học sinh được giao: lớp trưởng, bí thư, lớp phó... (LT, BT, LP...).

- Việc tiếp theo là chia tổ học sinh và chọn tổ trưởng, tổ phó:

Nên chia các tổ có số lượng học sinh bằng nhau, số học sinh nam và nữ ở các tổ cơ bản về số lượng như nhau để đảm bảo cho việc trực nhật hàng tuần và khi lao động; tổ trưởng, tổ phó là những học sinh có tinh thần trách nhiệm cao, có khả năng điều hành tổ dưới sự hướng dẫn của giáo viên chủ nhiệm.

1.2. Kỹ năng xây dựng và bồi dưỡng đội tự quản lớp

Cần biết rằng, không thể có ngay số em học sinh có năng lực làm cán bộ lớp. Muốn xây dựng lớp tự quản, đầu tiên phải lựa chọn, bồi dưỡng được lớp trưởng xứng đáng là con chim đầu đàn của lớp, có phong cách chỉ huy và giao tiếp tốt, cùng một ban cán sự lớp, tổ gương mẫu có khả năng tổ chức và quan trọng nhất là có tinh thần trách nhiệm cao.

Đối với lớp khá, giỏi để làm được điều này không khó, song đối với lớp trung bình, yếu thì đây quả là một vấn đề không dễ. Để lớp trưởng cũng như đội ngũ cán bộ lớp ngày càng có đủ năng lực điều hành, tổ chức đòi hỏi giáo viên chủ nhiệm phải có kế hoạch lựa chọn khoa học, tổ chức và bồi dưỡng cho những em này một số kỹ năng cần thiết, nhất là thời gian đầu cấp học mới.

1.2.1 Kỹ năng lựa chọn

Qua sự tín nhiệm của tập thể lớp, và sự quan sát, lựa chọn, gợi ý của giáo viên để chọn đội ngũ cán bộ lớp, có em có năng lực học tập nhưng không có khả năng điều hành lớp. Phải chọn những học sinh có khả năng học lực khá, hạnh kiểm tốt, biết diễn đạt mạch lạc một vấn đề hơn những học sinh khác. Trong nhiều khóa tôi làm giáo viên chủ nhiệm, khi vào lớp 10 thấy lớp trưởng mà tôi chọn nhiều giáo viên bộ môn thắc mắc tại sao trong lớp có nhiều học sinh nhìn nhanh nhẹn hơn, “sáng” hơn mà tôi không chọn lại chọn em A, em B làm nhưng sau một thời gian dạy lớp các giáo viên đã thấy sự lựa chọn của tôi là hoàn toàn chính xác.

Để làm được điều này, tôi đã phải xem kỹ sơ yếu lý lịch của các em, tìm hiểu qua bạn học cấp 2 của các em và điều quan trọng nhất là xin số điện thoại của các giáo viên cấp 2 đặc biệt là giáo viên chủ nhiệm ở cấp 2 của các em, chủ động gọi điện, xin ý kiến của các thầy cô giáo đó về em học sinh mà mình có ý định chọn làm lớp trưởng.

Hình 3: Ảnh chụp với em Phạm Văn Long lớp trưởng 3 năm của lớp A1 (Khóa học 2015-2018, học sinh đạt giải nhì toán cấp tỉnh năm học 2016-2017, được kết nạp Đảng khi là học sinh lớp 12 hiện đang là lớp trưởng tại học viện kỹ thuật quân sự)

1.2.2. Kỹ năng thiết kế công việc

Giáo viên chủ nhiệm biết những công việc cần thiết trong năm học, trong tháng, tuần để thiết kế kế hoạch cho tập thể lớp hoạt động, mà trong đó đội ngũ cán sự lớp là những người có trách nhiệm theo dõi, điều hành dưới sự giám sát chỉ đạo chặt chẽ của giáo viên chủ nhiệm.

Với mục tiêu và nhiệm vụ như trên, công tác tự quản chỉ thực sự phát huy hiệu quả tác dụng khi học sinh tham gia các hoạt động với tư cách là chủ thể thực

sự. Điều đó có nghĩa là các em phải có đủ khả năng để tích cực, chủ động tham gia vào các công đoạn của việc tổ chức hoạt động. Vì vậy, cần bồi dưỡng cho học sinh biết cách tổ chức các hoạt động khi các em rất muốn thực hiện nhưng còn lúng túng, ngỡ ngàng.

* Các giai đoạn thiết kế và tổ chức một hoạt động: Đề xuất ý tưởng -> thiết kế hoạt động -> tổ chức thi công -> rút kinh nghiệm.

- Giai đoạn đề xuất ý tưởng: Biết dựa vào chương trình, yêu cầu giáo dục của nhà trường, đoàn trường, lớp trong từng tháng, từ đó đề xuất chủ đề, nội dung, hình thức hoạt động cho phù hợp với tình hình, đặc điểm của lớp mình qua từng tuần trong tháng.

- Giai đoạn thiết kế hoạt động: Biết lập kế hoạch chương trình hoạt động và chuẩn bị các điều kiện cho việc tổ chức thành công hoạt động (chuẩn bị về tổ chức nhân sự, cơ sở vật chất, phương tiện, môi trường địa điểm, thời gian,...)

- Giai đoạn tổ chức thi công: Tổ chức điều hành theo kế hoạch đã chuẩn bị, biết động viên, phối hợp, hỗ trợ giúp đỡ nhau trong hoạt động.

- Giai đoạn rút kinh nghiệm: Biết cách biểu dương, kiểm điểm, rút ra bài học thành công, thất bại để tổ chức tốt các hoạt động tiếp theo.

1.2.3. Kỹ năng bồi dưỡng

Căn cứ vào các dấu hiệu trên, chúng ta có thể rút ra những định hướng chung, những biện pháp để bồi dưỡng khả năng tự quản cho học sinh trong việc tổ chức hoạt động giáo dục.

- Giáo viên chủ nhiệm cần tin tưởng khả năng của học sinh, các em hoàn toàn có thể tự quản được nếu có tác động đúng cách của chúng ta. Giáo viên chủ nhiệm luôn biết cách tạo cho các em sự tự tin vào khả năng của chính mình và tạo điều kiện để các em được thể hiện khả năng của mình trong công việc tập thể.

- Bồi dưỡng khả năng tự quản cho học sinh đòi hỏi phải có quá trình hướng dẫn, chỉ bảo, giúp đỡ các em từ thấp đến cao, để các em tự giải quyết công việc từ đơn giản đến phức tạp. Biện pháp trong giai đoạn đầu là bắt tay chỉ việc, sau đó để các em từng bước tự lực giải quyết những công việc cụ thể trong toàn bộ tiến trình tổ chức hoạt động có sự theo dõi, uốn nắn của giáo viên chủ nhiệm.

- Phương hướng chung là tăng dần khả năng tự quản của học sinh đi đôi với việc giảm dần sự tham gia cụ thể của giáo viên chủ nhiệm trong từng hoạt động cho đến khi các em có thể chủ động hoàn toàn trong công việc.

- Giáo viên chủ nhiệm luôn giữ vai trò là người cố vấn, hướng dẫn chứ không phải là người làm thay.

- Xây dựng uy tín cho cán bộ lớp, giáo viên chủ nhiệm phải công khai chức năng, nhiệm vụ, quyền hạn của từng các bộ lớp.

Tóm lại, phải thường xuyên trao đổi và hướng dẫn cho các em theo từng nhiệm vụ mà chúng ta đã phân công, không nên giao khoán cho các em mà có sự trợ giúp; cũng không nên tham gia quá sâu, để các em độc lập hoạt động và giáo viên chủ nhiệm sẽ tư vấn cho các em, giúp các em giải quyết tình huống.

1.2.4. Kỹ năng kiểm tra và đánh giá

- Giáo viên chủ nhiệm phải thật sự nhiệt tình, tâm huyết trong công tác chủ nhiệm, thường xuyên theo dõi, động viên đội ngũ cán bộ lớp, tuyên dương các em làm tốt. Đồng thời tiến hành xử phạt nghiêm minh những học sinh có thái độ coi thường, không chấp hành lệnh của cán bộ lớp. Đối với những cán bộ lớp chưa gương mẫu, thiếu trách nhiệm, giáo viên chủ nhiệm cũng khéo léo tế nhị, phê bình, uốn nắn những lệch lạc của các em nhưng không làm các em mất uy tín, mất tự tin trong tập thể lớp, song cũng không vì thế mà ưu tiên, dành đặc ân cho cán bộ lớp, làm cho các em ngộ nhận về vai trò, uy danh của mình, sớm nhiễm tính ham quyền chức, hách dịch, coi thường người khác.

- Giáo viên chủ nhiệm phải nắm vững nguyên tắc giáo dục và có nghệ thuật tổ chức để thu hút lớp học cùng tham gia một cách tự giác, tự kiểm tra đánh giá hoạt động của mình một cách trung thực.

- Giáo viên chủ nhiệm phải hiểu một cách đúng đắn vai trò vị trí và nhiệm vụ của hoạt động tự quản trong việc hình thành và phát triển nhân cách học sinh nhằm góp phần tích cực vào việc thực hiện nhiệm vụ giáo dục.

- Giáo viên chủ nhiệm phải biết kết hợp các lực lượng trong, ngoài nhà trường cùng tham gia kế hoạch này.

- Giáo viên chủ nhiệm cần lập kế hoạch xây dựng lớp học tự quản thật chi tiết, có tính khả thi, theo chủ đề của năm học, triển khai qua các tháng, tuần sao cho phù hợp với đặc điểm tình hình của nhà trường và lớp. Kế hoạch phải được xây dựng cân đối, đều đặn, thường xuyên trong suốt năm học, không để tồn đọng hay có khi buông lỏng; giáo viên chủ nhiệm phải chủ động định hướng công việc cần thực hiện, tránh hiện tượng “vỡ kế hoạch” hay “đầu voi đuôi chuột”

Thông qua đó, giáo viên chủ nhiệm cho học sinh cả lớp tự bình bầu các bạn trong Ban cán sự như sau:

- Hoàn thành tốt các môn học và hoạt động giáo dục.

- Có năng lực, phẩm chất tốt.

- Bên cạnh đó thì cũng chọn những bạn có phong cách chỉ huy tốt, có tinh thần trách nhiệm với lớp, gương mẫu trong mọi hoạt động và biết diễn đạt lưu loát hơn các bạn khác.

Sau khi chọn được đội ngũ các bộ lớp, giáo viên chủ nhiệm thường xuyên trao đổi, hướng dẫn, trợ giúp cho các em; Cho học sinh đánh giá quá trình thực hiện

nhiệm vụ của ban cán sự lớp đồng thời giáo viên khen thưởng kịp thời những cán sự lớp tích cực, gương mẫu trong công việc để động viên các em.

Công việc xây dựng đội ngũ để thực hiện công tác tự quản nói riêng là quá trình cực kỳ quan trọng, xuyên suốt trong công tác giáo dục và đào tạo của người giáo viên. Để có đội ngũ cán bộ lớp tự quản tốt, lớp học có ý thức tự quản cao, giáo viên chủ nhiệm phải biết vận dụng linh hoạt các kỹ năng xây dựng và bồi dưỡng đội tự quản lớp. Để làm được điều này, không chỉ đơn thuần thông qua hoạt động học tập trên lớp, các tiết sinh hoạt cuối tuần mà còn phải thông qua các hoạt động đa dạng như: hoạt động văn hoá văn nghệ, thể dục, lao động, công tác xã hội tự nguyện như vệ sinh môi trường, ủng hộ đồng bào gặp thiên tai,...; đây là dịp để các em thể hiện sự thống nhất giữa trí và đức giữa tình cảm và lý trí, giữa nhận thức và hành động, giúp các em hiểu, yêu thương, giúp đỡ nhau hơn và cũng thông qua các hoạt động này các em được giáo dục trong tập thể, bằng tập thể; hơn thế nữa các em còn khẳng định được mình trong tập thể. Và trên hết, thái độ, nhân cách, tình cảm của các em đối với xã hội, với quê hương làng xóm, với cộng đồng... sẽ hình thành và được sẻ chia.

Cuối năm học, chọn thời gian thích hợp, giáo viên chủ nhiệm hội ý ban cán sự lớp, rút kinh nghiệm, thăm dò ý kiến, nguyện vọng của các em để có kế hoạch cho năm sau. Trong đại hội lớp bình chọn ban cán sự lớp mới, nhiều giáo viên chủ nhiệm muốn để lại ban cán sự lớp cũ, vì cơ bản, năm học trước ban cán sự đã hoàn thành tốt nhiệm vụ của mình, và nhất là giáo viên chủ nhiệm ngại mất thời gian đào tạo ban cán sự mới. Tuy nhiên, nếu có em nào trong ban cán sự lớp cũ có nguyện vọng rút lui, không muốn làm ban cán sự nữa thì giáo viên chủ nhiệm nên cho các em toại nguyện. Nếu giáo viên chủ nhiệm vận động các em tiếp tục làm việc thì các em miễn cưỡng, nể thầy cô mà đồng ý nên kết quả công việc sẽ không như năm đầu. Ban cán sự mới sẽ nhiệt tình, lo lắng công việc nhiều hơn, có nhiều ý tưởng mới hơn, trách nhiệm cũng cao hơn, và ít nhiều cũng học được cách làm việc của ban cán sự năm trước. Do vậy, giáo viên chủ nhiệm nên mạnh dạn tìm, bồi dưỡng, tạo cơ hội cho học sinh khác thể hiện mình.

2. Tổ chức tự quản tốt trong giờ chào cờ đầu tuần

Tiết chào cờ đầu tuần là dịp để học sinh tham gia các hoạt động do nhà trường tổ chức. Có tác dụng góp phần phát triển ý thức và khả năng tự quản của các em. Vì thế để giúp các em tự quản tốt thì giáo viên chủ nhiệm:

- Phân công nhiệm vụ cho từng tổ trưởng theo dõi quản lý các thành viên trong tổ trong việc xếp hàng ngay ngắn, giữ trật tự chung.
- Xếp hàng và đi theo lớp xuống sân tập trung.
- Lớp trưởng dẫn đầu sau đó lần lượt đến các tổ, đứng đầu các tổ là các tổ trưởng.

- Em ngồi sau tự quản em ngồi phía trước, nếu bạn nào làm mất trật tự thì báo lại giáo viên chủ nhiệm.

- Kết thúc tiết chào cờ thì cũng đi theo hàng một về lớp.

3. Tổ chức tự quản tốt trong tiết Sinh hoạt lớp

Bước 1: Giáo viên chủ nhiệm giao cho lớp trưởng, bí thư chi đoàn, lớp phó học tập luân phiên nhau chủ trì buổi sinh hoạt.

Các tổ trưởng chia bảng làm 4 ô tương ứng với mỗi tổ một ô ghi tóm tắt kết quả rèn luyện nề nếp, học tập của các thành viên trong tổ. Tổ khác nhận xét.

Lớp trưởng (Bí thư chi đoàn, lớp phó) lần lượt nhận xét chung, sơ kết hoạt động của tập thể lớp và thông báo kế hoạch của đoàn, trường.

Xếp loại tổ khen tổ làm tốt và phạt lao động tổ vi phạm nhiều nhất, theo nghị quyết đại hội lớp đầu năm.

Bước 2: Lấy ý kiến, nguyện vọng của học sinh

Bước 3: Giáo viên chủ nhiệm thông qua sổ đầu bài, các giáo viên bộ môn, kết quả theo dõi của cán sự lớp, rồi nhận xét đánh giá mặt được, chưa được của từng học sinh, khen những em làm tốt và nghiêm khắc với học sinh vi phạm, định hướng tuần tiếp theo. Đồng thời luôn nhắc nhở và động viên, khuyến khích các em có chiều hướng tiến bộ, tạo động lực giúp cả lớp cố gắng hơn ở những tuần tiếp theo. Giáo viên chủ nhiệm phải thực sự gần gũi, quan tâm tới lớp tìm nguyên nhân học sinh vi phạm để xử lý hợp tình, hợp lý. Nhiều lúc, giáo viên chủ nhiệm lại dành thời gian nhận xét chỉ thông qua câu chuyện đạo đức, tấm gương người tốt, việc tốt, hoặc ngay cả những gì mình đã trải qua và thấy được trong cuộc sống, mục đích cuối cùng là để các em tự giác nhận thức và hình thành nhân cách ngày một hoàn thiện hơn.

Bên cạnh đó cho học sinh góp ý với giáo viên chủ nhiệm và nêu lên quan điểm của học sinh về cách quản lý lớp của giáo viên chủ nhiệm. Để từ đó giáo viên chủ nhiệm có những thái độ suy nghĩ phù hợp với từng đối tượng học sinh lớp mình phụ trách để giáo dục các em có hiệu quả hơn.

Bước 4: Cán sự lớp sẽ tổng hợp lại toàn bộ nội dung sinh hoạt lớp.

Qua tiết sinh hoạt lớp, các em sẽ tự tin hơn dám nói, dám nhận khuyết điểm và có chiều hướng mong muốn được sửa sai, tiến bộ.

Mục tiêu cần đạt được trong tiết sinh hoạt lớp là hoạt động của lớp nhằm đánh giá lại các hoạt động diễn ra trong tuần và định hướng cho các hoạt động sẽ phải thực hiện ở tuần tới. Nhằm giúp các em nhìn nhận những khuyết điểm để tiến bộ hơn và phát huy những mặt mạnh ở những tuần tiếp theo, giáo viên chủ nhiệm lớp chú trọng các việc sau:

- Để học sinh cùng nhau tự tổ chức dưới sự giúp đỡ, theo dõi của giáo viên chủ nhiệm.

- Tập cho ban cán sự lớp họp trong giờ ra chơi của thứ sáu hằng tuần để các em bàn bạc, thảo luận, nêu những ưu điểm, những tồn tại của từng cá nhân, từng tổ trong tuần.

- Đến giờ sinh hoạt lớp các tổ trưởng lần lượt báo cáo, học sinh tự do trao đổi, góp ý.

- Học sinh tự bình bầu, tuyên dương những bạn có sự tiến bộ.

- Học sinh tự phát hiện những bạn còn vi phạm, đề giáo viên kịp thời uốn nắn.

- Lớp trưởng nhận xét và tổng kết kết quả thi đua tổ theo vị trí từ 1 đến 4, có khen thưởng cho tổ đạt vị trí thứ nhất.

- Học sinh tự sưu tầm và trình chiếu các đoạn phim có nội dung phù hợp, có tính giáo dục cao; học sinh làm các video hướng nghiệp, giới thiệu về ngành nghề các em yêu thích.

Sau đây là báo cáo theo dõi thi đua hàng tuần của lớp trưởng lớp 10T

Tuần thứ: Từ ngày... tháng... năm 202 ... đến ngày.... tháng... năm 202...

I. Trong các buổi học chính khoá:

TT	Họ và tên	Thứ ngày	Môn học	Ý thức học – nề nếp – nội quy		Nghỉ học	
				Thành tích đạt được	Các hành vi vi phạm	Tiết P.KP	Buổi P.KP
1	Trần Nguyễn Mỹ Anh						
2	Nguyễn Công Tuấn Anh						
3	Trần Thị Kim Chi						
4							

II. Trong các buổi hoạt động khác

Stt	Họ và tên	Thứ ngày	Nội dung hoạt động	Ý thức hoạt động	Nghỉ	
					P	KP
1	Trần Nguyễn Mỹ Anh					
2	Nguyễn Công Tuấn Anh					
....						

Điểm các thầy cô bộ môn đánh giá giờ học theo số đầu bài:

Điểm	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	9,5	10	Σ	TBC
Số lượt														

- Điểm trung bình kiểm tra miệng:

- Đoàn trường đánh giá xếp loại thi đua: Điểm trừ....., điểm cộng....., xếp loại thi đua:

Tổng hợp:

1. Nề nếp đoàn, đạo đức:

.....
.....

2. Học tập:

a. Bài tập về nhà:

.....
.....

b. Bài cũ:

.....
.....

c. Xung phong xây dựng bài:

.....
.....

3. Phong trào VN-TDTT

.....
.....

4. Biểu dương:

.....
.....

5. Phê bình:

.....
.....

6. Đề xuất, kiến nghị

.....
.....
.....

Lớp trưởng ký:

GVCN: Vũ Thị Tuệ

Sau đây là một số hình ảnh trong các buổi sinh hoạt của các lớp mà tôi chủ nhiệm

Hình 4: Ảnh một tiết sinh hoạt lồng chủ đề tự chọn của lớp 12A

Hình 5: Ảnh một tiết sinh hoạt lồng chủ đề tự chọn của lớp 12A

*Hình 6: Ảnh một tiết sinh hoạt lồng chủ đề tự chọn của lớp 12A
(Tổ chức sinh nhật tháng 9-10-11)*

4. Tổ chức tốt lớp tự quản trong học tập

Nâng cao thành tích học tập của tập thể học sinh là một trong những nhiệm vụ hàng đầu của giáo viên chủ nhiệm lớp. Thành tích học tập không chỉ là sự thể hiện kết quả nắm tri thức, kĩ năng, kĩ xảo mà còn thể hiện kết quả phát triển năng lực, trí tuệ, thái độ, động cơ học tập. Vì thế:

- Đầu năm giáo viên chủ nhiệm đề ra những yêu cầu, chỉ tiêu cụ thể về học tập cũng như về phẩm chất, năng lực.

- Phối hợp với giáo viên bộ môn giảng dạy ở lớp mình nhằm nâng cao thành tích học tập của lớp.

- Phối hợp với phụ huynh học sinh tạo điều kiện tốt nhất cho việc học của con mình ở nhà, thường xuyên nhắc nhở việc học ở nhà của con mình.

Các hoạt động thực tế tạo điều kiện cho học sinh tự quản là:

- Ở lớp giáo viên nên chia lớp thành nhiều nhóm, mỗi nhóm có một nhóm trưởng, trước giờ vào lớp 15 phút các nhóm ngồi lại kiểm tra bài lẫn nhau, kiểm tra việc học bài cũ, vở ghi chép, cùng thảo luận những bài tập khó, giúp đỡ các bạn yếu trong lớp để nâng cao thành tích học tập của nhóm cũng như của lớp.

- Tự quản các giờ học trên lớp: Giữ trật tự và tham gia phát biểu xây dựng bài. Lớp trưởng, tổ trưởng nhắc nhở kịp thời các bạn vi phạm, thông qua đó chấm điểm thi đua của tổ, của cá nhân.

- Tự quản giờ trống giáo viên: Vì một lý do nào đó mà giáo viên bộ môn vắng mặt lớp phải giữ gìn kỷ luật, trật tự để không làm ảnh hưởng đến các lớp khác và không được ra khỏi lớp. Lớp trưởng hội ý với lớp phó học tập để chữa bài tập khó cho các bạn. Đặc biệt, trong giai đoạn hiện nay khi một số tiết học giáo viên bị cách ly phải dạy học trực tuyến mà học sinh lại học trực tiếp ở trường thì việc tự quản trong học tập của lớp là rất cần thiết

Sau đây là một số hình ảnh học sinh tự quản trong giờ học:

Hình 7: Ảnh chụp khi giáo viên là F0 không thể đến trường phải dạy online và lớp học tương tác với cô giáo qua lms

Hình 8: Ảnh giúp nhau làm bài tập trước khi vào học

5. Tổ chức tốt lớp tự quản trong hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp

(hoạt động GDNGLL)

Hoạt động GDNGLL là một trong ba hoạt động quan trọng, là bộ phận hợp thành của quá trình giáo dục, góp phần thực hiện mục tiêu giáo dục-đào tạo của nhà trường:

- + Hoạt động dạy-học trên lớp
- + Hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp
- + Hoạt động giáo dục lao động kỹ thuật, hướng nghiệp và dạy nghề

Hoạt động GDNGLL góp phần hình thành cho học sinh ý thức xã hội, lối sống, nếp sống, biết xử lý tốt các mối quan hệ xã hội; củng cố, mở rộng, phát triển, nâng cao hiệu quả những tri thức, thái độ, kỹ năng tiếp thu được ở trên lớp, giúp học sinh tin tưởng, tích cực trong việc học tập, lĩnh hội tri thức; Tạo điều kiện thực hành, rèn luyện thông qua hoạt động cụ thể có sự hướng dẫn của thầy cô

Quá trình tổ chức các hoạt động GDNGLL cho học sinh phải đảm bảo thực hiện các nhiệm vụ giáo dục sau đây:

- + Nhiệm vụ giáo dục về nhận thức: Bổ sung, củng cố, góp phần hoàn thiện tri thức. Ngoài ra những hoạt động GDNGLL còn giúp các em có thêm những kiến thức mới (thường là những hiểu biết chung về xã hội, những điều cần cho cuộc sống...)

- + Nhiệm vụ giáo dục về thái độ:

- Hình thành và phát triển những phẩm chất đạo đức, tình cảm đạo đức trong sáng.

- Hướng cho học sinh biết yêu quý cái tốt, cái đẹp, biết ghét cái xấu, cái lỗi thời.

- Mong muốn vươn lên trở thành con ngoan, trò giỏi, trở thành người công dân tốt

- + Nhiệm vụ rèn luyện kỹ năng:

- Tổ chức cho học sinh góp phần tham gia xây dựng xã hội, truyền bá tư tưởng cách mạng, qua đó tự giáo dục bản thân.

- Tạo điều kiện, cơ hội cho học sinh rèn luyện những kỹ năng giao tiếp có văn hóa, hình thành những thói quen tốt trong học tập, lao động.

Với mục tiêu, nhiệm vụ như trên, hoạt động GDNGLL chỉ thực sự phát huy tác dụng khi học sinh tham gia các hoạt động với tư cách là một chủ thể thực sự. Điều đó có nghĩa là các em phải có đủ khả năng để tích cực, chủ động tham gia vào các giai đoạn của việc tổ chức hoạt động. Chính vì thế bồi dưỡng khả năng tự quản cho học sinh trong các hoạt động GDNGLL là một việc cần được các nhà giáo dục quan tâm hàng đầu.

Để có định hướng trong việc bồi dưỡng tự quản, trước hết chúng ta cần quan tâm năng lực tự quản của học sinh được biểu hiện trong hoạt động như thế nào.

Năng lực tự quản là khả năng tự tổ chức, quản lý, tự giải quyết những công việc của bản thân, của tập thể.

Một cách đơn giản hơn, chúng ta có thể quan niệm biểu hiện khả năng tự quản dựa vào mức độ tham gia của học sinh trong các giai đoạn chính của việc tổ chức một hoạt động như đã nói ở trên:

Đề xuất ý tưởng - Thiết kế hoạt động- Tổ chức thi công - Rút kinh nghiệm

+ **Đề xuất ý tưởng:** Biết dựa vào chương trình, yêu cầu giáo dục của hoạt động GDNGLL trong từng tháng từ đó đề xuất **chủ đề, nội dung, hình thức** hoạt động phù hợp với tình hình, đặc điểm của lớp mình.

+ **Thiết kế hoạt động:** Biết lập kế hoạch, chương trình hoạt động và chuẩn bị các điều kiện cho việc tổ chức thành công hoạt động (chuẩn bị về tổ chức nhân sự, cơ sở vật chất, phương tiện, môi trường hoạt động...)

+ **Tổ chức thi công:** Tổ chức, điều hành hoạt động theo kế hoạch đã chuẩn bị; biết động viên, phối hợp, hỗ trợ, giúp đỡ nhau trong hoạt động.

+ **Rút kinh nghiệm:** Biết kiểm điểm, rút ra những bài học thành công, thất bại để tổ chức tốt các hoạt động tiếp theo.

Căn cứ vào các dấu hiệu trên, chúng ta có thể rút ra những định hướng chung, những biện pháp để bồi dưỡng khả năng tự quản cho học sinh trong việc tổ chức hoạt động giáo dục ngoài giờ lên lớp:

- Giáo viên chủ nhiệm cần tin tưởng khả năng của học sinh, các em hoàn toàn có thể tự quản được nếu có sự tác động đúng cách của chúng ta. Giáo viên chủ nhiệm luôn biết cách tạo cho các em sự tự tin vào khả năng của chính mình và tạo điều kiện để các em được thể hiện khả năng của mình trong công việc của tập thể.

- Bồi dưỡng khả năng tự quản cho học sinh đòi hỏi phải có quá trình hướng dẫn, chỉ bảo, giúp đỡ các em từ thấp đến cao, để các em tự lực giải quyết từ công việc đơn giản đến phức tạp. Biện pháp trong giai đoạn đầu là **cầm tay chỉ việc**, sau đó để các em từng bước tự lực giải quyết những công việc cụ thể trong toàn bộ tiến trình tổ chức hoạt động.

- Phương hướng chung là tăng dần khả năng tự quản của học sinh đi đôi với việc giảm dần sự tham gia cụ thể của giáo viên chủ nhiệm trong hoạt động cho đến khi các em có thể chủ động hoàn toàn trong công việc.

- Giáo viên chủ nhiệm luôn luôn giữ vai trò là người cố vấn, hướng dẫn chứ không phải là người làm thay cho các em.

Nội dung hoạt động ngoài giờ lên lớp rất phong phú và đa dạng, chủ yếu tập trung vào 5 loại hình hoạt động sau đây.

5.1. Hoạt động xã hội

- Hoạt động kỉ niệm các ngày lễ lớn, các sự kiện về chính trị, xã hội trong nước và quốc tế hoặc những sự kiện đáng chú ý ở địa phương.

- Học tập và thi tìm hiểu truyền thống tốt đẹp của nhà trường và địa phương...

- Học tập, tuyên truyền cổ động về nội quy nhà trường, những quy định về pháp luật (như luật giao thông, phòng chống cháy nổ, trật tự công cộng...); những chính sách lớn của nhà nước (như dân số, bảo vệ môi sinh, môi trường, phòng chống các tệ nạn xã hội...) và những quy định của các địa phương.

- Trao đổi, thảo luận hoặc thi tìm hiểu về các sự kiện xã hội, chính trị, kinh tế trong và ngoài nước (tìm hiểu về AIDS; những thành tựu văn hóa ở địa phương...).

- Hoạt động giao lưu với các trường, các lớp.

- Hưởng ứng và tham gia các hoạt động lễ hội, văn hoá ở địa phương.

- Các hoạt động nhân đạo đền ơn đáp nghĩa, hoạt động từ thiện khác như thăm hỏi và giúp đỡ các gia đình, các cá nhân có hoàn cảnh khó khăn đặc biệt ở địa phương, các bạn trong lớp, trong trường đau yếu, tật nguyền, nghèo khó. Chia sẻ với các bạn cùng trang lứa trên các vùng miền khi gặp khó khăn, thiên tai, dịch bệnh...

Sau đây là một số hình ảnh tôi với vai trò giáo viên chủ nhiệm cùng các thầy cô trong ban giám hiệu và các phụ huynh lớp chủ nhiệm đến thăm và trao quà khuyến học cho các học sinh có hoàn cảnh gia đình đặc biệt khó khăn.

Hình 9: Ảnh Giáo viên chủ nhiệm cùng ban giám hiệu nhà trường trao quà cho em Thái Thị Thùy Linh (Nghị Vạn) học sinh lớp 10T năm học 2021-2022 gia đình có hoàn cảnh gia đình đặc biệt khó khăn nhân dịp đầu năm học

Hình 10: Ảnh Giáo viên chủ nhiệm cùng hội phụ huynh trao quà khuyến học cho em Nguyễn Thị Thảo lớp A (Nghị Liên, là học sinh gia đình có hoàn cảnh gia đình đặc khó khăn đạt điểm cao trong kỳ thi THPTQG 2021)

Hình 11: Giáo viên chủ nhiệm cùng hội phụ huynh trao quà khuyến học cho em Nguyễn Sỹ Quỳnh lớp A (Nghị Trường, hoàn cảnh gia đình đặc khó khăn đạt điểm cao trong kỳ thi THPTQG 2021)

Hình 12: Giáo viên chủ nhiệm cùng HPH trao quà cho em Nguyễn Thị Hồng lớp A (Nghị Trung, GD có hoàn cảnh đặc khó khăn đạt điểm cao kỳ thi THPTQG 2021)

Hình 13: Giáo viên chủ nhiệm cùng hội phụ huynh trao quà khuyến học cho em Nguyễn Thị Khánh Đông lớp A

(Nghi Trung, là học sinh gia đình có hoàn cảnh đặc khó khăn đạt điểm cao nhất khối B trong kỳ thi THPTQG 2021)

5.2. Hoạt động tiếp cận khoa học (tự nhiên, xã hội, kỹ thuật và hướng nghiệp)

- Các trò chơi “hỏi đáp” tìm hiểu về xã hội, khoa học theo các chuyên đề (toán, lí, hoá, sinh vật, thiên văn...)

- Nghe nói chuyện về các thành tựu khoa học kỹ thuật; về các ngành nghề trong xã hội (thường cho học sinh lớp 12).
- Thi sáng tạo khoa học kỹ thuật, làm đồ dùng học tập, dụng cụ trực quan...

Hình 14: Học sinh lớp 12A chụp ảnh cùng các thầy cô giáo sau khi tham gia hội thi tuyên truyền tiết kiệm năng lượng trong trường học

5.3. Hoạt động văn hoá nghệ thuật và thẩm mỹ

- Sinh hoạt văn nghệ như: thơ ca, múa hát, kịch bản, kịch ngắn được thể hiện dưới các hình thức khác nhau (như hình thức văn nghệ xen kẽ trong một hoạt động của lớp hoặc trường; hình thức thi hoặc biểu diễn chào mừng ngày kỉ niệm; hình thức tập dượt chuẩn bị cho hội diễn...).
- Tham quan các danh lam thắng cảnh, các di tích lịch sử.
- Tổ chức sinh nhật bạn nên làm thường xuyên và thành truyền thống của lớp học. Đúng ngày sinh, bạn sẽ được lớp tặng hoa tặng quà kỉ niệm cùng lời chúc mừng. Đáp lại, bạn nói lời cảm ơn và tặng lại lớp một bài hát, bài thơ... thể hiện tình cảm của mình.

Hình 15: Học sinh lớp 12A tham gia văn nghệ chào mừng ngày nhà giáo Việt Nam 2020

Hình 16: Giáo viên chủ nhiệm và cô hiệu trưởng Hoàng Thị Kim Liên chụp ảnh cùng đội văn nghệ lớp 10T sau khi biểu diễn chào mừng ngày nhà giáo Việt Nam 2021

Hình 17: Giáo viên chủ nhiệm chụp ảnh cùng hội phụ huynh và học sinh lớp 11A1 trong buổi ngoại khóa tìm hiểu về các vùng miền của Nghệ An

Hình 18: Giáo viên chủ nhiệm chụp ảnh cùng ban giám hiệu nhà trường, hội phụ huynh, các thầy cô giáo bộ môn và đội tuyển học sinh giỏi tỉnh lớp 11A1 trong buổi tham quan di tích lịch sử của Nghệ An trước khi tham dự kỳ thi HSG tỉnh năm học 2016-2017

5.4. Hoạt động vui khỏe và giải trí

- Thể dục giữa giờ chống mệt mỏi: tổ chức trong các giờ ra chơi hàng ngày theo khối lớp hoặc toàn trường. Nên thay đổi nội dung, hình thức các ngày trong tuần như quy định ngày thập thể dục thư giãn, ngày tập thể dục nhịp điệu, trò chơi tập thể...

- Tập và chơi thể thao: Có thể thành lập các đội thể thao theo lớp, khối lớp, trường như bóng đá, bóng bàn, điền kinh, cờ quốc tế, v.v..., có kế hoạch tập luyện, thi đấu...

- Các trò vui chơi giải trí như các loại trò chơi vận động, trò chơi thể thao, trò chơi trí tuệ... xen kẽ trong các tiết sinh hoạt tập thể của lớp, hoặc trong giờ ra chơi, trong các ngày hội v.v...

Hình 19: Học sinh lớp 11A1 tham gia cuộc thi Rung Chuông Vàng trong trường học năm học 2016-2017

Hình 20: Học sinh lớp 10A tham gia cuộc thi nấu cơm nhân dịp 26/3 trong trường học năm học 2018-2019

Hình 21: Học sinh lớp 10A tham gia kéo co nhân dịp 26/3 năm học 2018-2019

Hình 22: Học sinh lớp 10A tham gia kéo co nhân dịp 26/3 năm học 2018-2019

Hình 23: Học sinh lớp 12A1 hoạt động thể thao sau buổi ôn thi tại sân bóng nhà trường

5.5. Hoạt động lao động công ích

- Trục nhật, vệ sinh lớp học, sân trường và các khu vực của nhà trường.
- Sửa bàn ghế, trang trí lớp học.
- Trồng cây, làm bồn hoa, cây cảnh cho đẹp trường, đẹp lớp.
- Tham gia lao động trong các công trình công cộng của nhà trường

Hình 24: Học sinh lớp 10T lao động dọn dẹp nhà đa chức năng nhà trường

Hình 25: Học sinh lớp 11A lao động dọn dẹp phòng học chuẩn bị vào năm học mới

Hình 26: Học sinh lớp 10T lao động dọn phòng thực hành chuẩn bị vào năm học mới

6. Kết quả đạt được

6.1. Về phía giáo viên

Việc tìm hiểu lí lịch, hồ sơ của học sinh đã giúp giáo viên chủ nhiệm và học sinh hiểu về nhau hơn, giáo viên chủ nhiệm dễ dàng hơn trong lập kế hoạch, trong

lập ban cán sự lớp và lập sơ đồ lớp học, có thể tham mưu với giáo viên bộ môn, với đoàn thể về học lực hay ý thức tự giác rèn luyện của học sinh.

Việc phân công nhiệm vụ rõ ràng với các chức danh khác nhau cho ban cán sự lớp, có hiệu quả trong việc quản lý nề nếp, tạo khả năng nói trước đám đông, tự tin, dám nói, chịu trách nhiệm với việc được giao, và tự khẳng định mình trước tập thể.

Việc lập sơ đồ lớp học, giáo viên bộ môn dễ quản lí, học sinh có thể giúp đỡ nhau học tốt hơn. Việc lập kế hoạch cụ thể giúp giáo viên làm việc đúng hướng, có mục đích.

6.2. Về phía học sinh và gia đình

- Nề nếp lớp học ngày một tốt hơn. Học sinh tự quản từ việc giữ gìn vệ sinh trường lớp, giờ chào cờ, giờ sinh hoạt cuối tuần cho đến việc học tập của các em.

- Kỹ năng giao tiếp của các em trôi chảy, lưu loát hơn, các em tự tin hơn trong giao tiếp, trong học tập.

- Học sinh ý thức được tinh thần trách nhiệm trong các hoạt động, phong trào thi đua của lớp, tinh thần đoàn kết, kỹ năng hợp tác và khả năng làm việc theo nhóm hiệu quả cao hơn.

Hình 27: Học sinh lớp 11A1 liên hoan cùng các thầy cô giáo sau khi đạt kết quả cao sau kỳ thi học sinh giỏi cấp tỉnh năm học 2016-2017

Hình 28: Giáo viên chủ nhiệm cùng các giáo viên bộ môn chụp ảnh cùng học sinh lớp 12A trong lễ kết nạp đảng viên năm học 2020-2021

PHẦN III: KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ

1. Ý nghĩa của đề tài và bài học kinh nghiệm

Nhìn chung nội dung và phương pháp công tác giáo viên chủ nhiệm nhằm xây dựng tập thể lớp vững mạnh là hết sức phong phú và phức tạp. Đòi hỏi ngoài những phẩm chất và năng lực của giáo viên bình thường thì, giáo viên chủ nhiệm lớp còn phải có lòng nhiệt tình, yêu nghề, yêu trẻ sâu sắc, chấp nhận gian khó và rèn luyện năng lực hoạt động xã hội, đoàn thể, chính trị... để làm tốt công tác chủ nhiệm của mình.

Trong công tác này, giáo viên chủ nhiệm không nên nóng vội, áp đặt, mà cần có lòng kiên nhẫn, có nghệ thuật giao tiếp với học sinh, luôn đặt quyền lợi của học sinh lên trên hết, đối xử và xếp loại công bằng, công khai, minh bạch, giành nhiều thời gian và tâm sức thì khi đó công tác chủ nhiệm sẽ không còn khó khăn phức tạp mà sẽ là niềm vui cho mỗi giáo viên khi đến trường.

Có được kết quả này là sự chỉ đạo của ban giám hiệu kết hợp mối quan tâm đồng lòng hiệp sức của giáo viên chủ nhiệm, giáo viên bộ môn, đoàn thể, và cả sự nỗ lực phấn đấu tiến bộ của học sinh, sự quan tâm của cha mẹ học sinh.

Trong thời gian làm chủ nhiệm các lớp ở khối 10, tôi có những nỗi lo lắng, trăn trở, nhiều lúc cũng khó khăn, bế tắc. Nhưng đổi lại tôi nhận được rất nhiều tình cảm từ phía học sinh, sự tin yêu của phụ huynh, cho tới giờ có các lớp tôi chủ nhiệm đã học xong 12, các em đã ra trường, đi học cao đẳng, đại học, hay trung cấp không những các em, cha mẹ các em vẫn thăm hỏi tôi. Và cả những học sinh không phải tôi chủ nhiệm mỗi lần về quê, các em đến thăm tôi với bao niềm vui tràn đầy sự yêu mến, hay qua zalo, facebook trò chuyện với tôi. Như vậy là các em đã coi tôi như người mẹ thứ 2 của chúng. Tôi thật sự xúc động và tự hào khi các em đã thật sự trưởng thành và vững bước trên con đường các em đã và đang đi tới.

Tôi nghĩ rằng mình cần phải tu dưỡng, rèn luyện nhiều hơn nữa, là tấm gương sáng, là chỗ dựa tinh thần để các em noi theo.

2. Kiến nghị

- Để phát huy hơn nữa hiệu quả hoạt động của giáo viên chủ nhiệm, nhà trường cần quan tâm nhiều hơn đến công tác chủ nhiệm lớp.

- Sở GD – ĐT nên mở lớp bồi dưỡng thêm về nghiệp vụ công tác giáo viên chủ nhiệm lớp.

- Tổ chức cuộc thi giáo viên chủ nhiệm giỏi cấp trường và cấp tỉnh.

- Đối với Đoàn trường: Tăng cường tổ chức các hoạt động phong trào để cho học sinh có thêm cơ hội tham gia các hoạt động vui chơi giải trí, văn nghệ, thể dục thể thao là nhu cầu tất yếu của tuổi trẻ, các hoạt động này sẽ giúp các em mở mang trí tuệ, phát triển thể chất, phát triển sức khỏe và hình thành các phẩm chất nhân

cách cơ bản. Vậy nên Tổ chức Đoàn thanh niên phải có sự đổi mới làm phong phú các hoạt động và lôi kéo được sự tham gia đông đảo của học sinh.

- Đối với cha mẹ học sinh: Chủ động liên hệ với nhà trường, với giáo viên chủ nhiệm để tạo mối liên hệ thường xuyên trong công tác giáo dục con em mình, để giúp nhà trường nắm bắt tình hình hoạt động của các em trong thời gian sống với gia đình ở địa phương, giúp giáo viên chủ nhiệm hiểu rõ về hoàn cảnh của học sinh để có sự quan tâm phù hợp.

3. Kết luận

Giáo dục hiện nay đang hướng tới sự đổi mới toàn diện về cả phương pháp dạy học lẫn giáo dục, trong đó những phương pháp quản lý mới trong công tác chủ nhiệm lớp cũng được đặc biệt quan tâm. Luật giáo dục đã chỉ rõ: “Phương pháp giáo dục phổ thông phải phát huy tính tích cực, tự giác, chủ động, sáng tạo của học sinh; phù hợp với đặc điểm của từng lớp học, từng môn học; bồi dưỡng phương pháp tự học, rèn luyện kỹ năng vận dụng kiến thức vào thực tiễn, tác động đến tình cảm, đem lại niềm vui hứng thú học tập cho học sinh”. Đó cũng là phương châm để áp dụng cho công tác chủ nhiệm lớp - một trong những hoạt động giáo dục nổi bật ở trường phổ thông.

Là đại diện cho tập thể giáo dục của nhà trường quản lý giáo dục toàn diện một tập thể học sinh, giáo viên chủ nhiệm cần phát huy cao nhất năng lực tự quản nhằm phát huy tiềm năng tích cực của mọi học sinh. Là cầu nối giữa tập thể học sinh với các tổ chức xã hội trong và ngoài trường, là người tổ chức phối hợp các lực lượng giáo dục, giáo viên chủ nhiệm đồng thời cũng cần theo dõi sát sao để có những định hướng, góp ý cũng như đánh giá một cách khách quan kết quả rèn luyện của mỗi học sinh và tập thể học sinh lớp mình phụ trách. Bên cạnh đó, cần nắm vững đường lối quan điểm, lý luận giáo dục đặc biệt là những phương pháp, nghệ thuật sư phạm để vận dụng vào việc tổ chức các hoạt động cụ thể. Nắm vững mục tiêu giáo dục nhà trường, cấp học, lớp học, chương trình hoạt động của nhà trường trong năm học, đồng thời nghiên cứu, phân tích đề nắm vững đặc điểm, năng lực của đối tượng tham gia hoạt động để lập kế hoạch, thiết kế các hoạt động cụ thể, chi tiết, phù hợp. Đặc biệt, giáo viên chủ nhiệm phải là người không ngừng cố vũ học sinh, khích lệ tinh thần tự giác, đoàn kết vì tập thể của các em.

Công tác chủ nhiệm rất phức tạp, khó khăn, đòi hỏi người giáo viên chủ nhiệm phải bỏ nhiều công sức và thời gian. Để làm tốt vai trò của mình giáo viên chủ nhiệm cần biết đặt tình thương, trách nhiệm để giải quyết các tình huống của lớp phụ trách trên cơ sở nề nếp, kỷ cương của nhà trường, biết phối hợp chặt chẽ giữa ba môi trường: gia đình, nhà trường và xã hội.

Vì vậy, trong việc tổ chức giáo dục học sinh, hoạt động giáo viên chủ nhiệm rất đặc thù và đầy sáng tạo, phải phụ thuộc vào nhiều yếu tố như:

- Độ tuổi, mức độ trưởng thành của học sinh.

- Hoạt động của ban cán sự lớp.
- Phong cách làm việc của các giáo viên bộ môn.
- Điều kiện cụ thể của trường, lớp, gia đình học sinh, và các tổ chức xã hội có liên quan.

Do vậy, không thể có một khuôn mẫu nhất định cho hoạt động của giáo viên chủ nhiệm, công tác chủ nhiệm là một bộ phận quan trọng trong nhà trường, đòi hỏi giáo viên chủ nhiệm phải hết sức sáng tạo, có một tinh thần trách nhiệm cao, mới gánh vác được nhiệm vụ này có hiệu quả. Trên đây là một số biện pháp nhằm xây dựng tập thể lớp vững mạnh trong công tác chủ nhiệm mà tôi đã vận dụng và có hiệu quả trong công tác chủ nhiệm. Tôi mạnh dạn viết lên ý kiến về đề tài của mình và đưa ra đây đề đồng nghiệp và bạn đọc cùng tham khảo. Dù đã cố gắng rất nhiều nhưng chắc chắn không thể tránh khỏi những thiếu sót, rất mong nhận được nhiều ý kiến đóng góp ban giám hiệu nhà trường, quý đồng nghiệp, các bạn đọc để tôi có dịp bổ sung, sửa chữa và tích lũy thêm được nhiều kinh nghiệm hay. Trong phạm vi đề tài còn mang nhiều tính chủ quan và không tránh khỏi những thiếu sót, vì vậy tôi rất mong sự đóng góp chân thành của ban giám hiệu nhà trường và quý đồng nghiệp.

Tôi chân thành cảm ơn!

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Nhiệm vụ GVCN trong điều lệ trường THPT theo quyết định số 07/2007/QĐ-Bộ GD - ĐT ngày 02/04/2007 của bộ trưởng bộ Giáo dục và đào tạo;
2. Một số bài viết tham luận trên internet về công tác chủ nhiệm;
3. Hồ sơ lưu trữ của nhà trường THPT Nguyễn Duy Trinh về công tác chủ nhiệm;
4. Sổ chủ nhiệm các năm học 2015 - 2016; 2018 - 2019; 2021 – 2022;
5. Trao đổi, học hỏi kinh nghiệm của đồng nghiệp trong trường THPT Nguyễn Duy Trinh và trường bạn.